

БУУӨПТҮН КЫРГЫЗСТАНДАГЫ

2023-2027-жылдар үчүн өлкөнүн
программалык документинин
артыкчылыктары

БИРИНЧИ АРТЫКЧЫЛЫК

ЖАШЫЛ

ЭКОНОМИКАЛЫК

ТРАНСФОРМАЦИЯ ЖАНА

ИНКЛЮЗИВДҮҮ ӨНҮГҮҮ

2027-жылга чейин Кыргызстан элинин бакубаттуулугун арттыруу ден-соолукка пайдалуу азык-түлүктүн туруктуу тутуму, жаратылыш ресурстарын башкаруу, адамдардын жигердүүлүгүн күчөтүү, санариптик ыкма жана ишкердик менен шартталган жашыл экономика аркылуу өнүгүүгө негизделет.

Биринчи максат:

Каржылоого жана татыктуу иш менен камсыз кылууга бирдей жеткиликтүүлүктү камсыз кылган саясаттын жана механизмдердин болушу өзгөчө аялдар, жаштар жана калктын башка аярлуу топтору үчүн мүмкүнчүлүктөрдү түзөт

Экинчи максат:

Татыктуу жумуш орундарын түзүү жана көндүмдөрдү өнүктүрүү максатында санариптик жана жашыл технологияларды ишке ашырууну жана жайылтууну колдоо.

Үчүнчү максат:

Жергиликтүү жана аймактык бийлик органдары жана кызыкдар тараптар жергиликтүү туруктуу өнүгүүнү жетектөөгө жана экономикалык жактан туруктуу жамааттарды курууга ыйгарым укуктуу.

ЭКИНЧИ АРТЫКЧЫЛЫК

КЛИМАТТЫН ӨЗГӨРҮШҮНӨ КАРШЫ
АРАКЕТТЕРДИ ЖАНА МОРТ ЭКОСИСТЕМАНЫ
КОРГОО ҮЧҮН ТАБИГЫЙ
ЧЕЧИМДЕРДИ ТЕЗДЕТҮҮ

2027-жылга чейин Кыргызстан ресурстарды (илимий, адамдык, техникалык жана финансылык) мобилизациялоо жана климаттын өзгөрүшү, экосистемалардын деградациясы, биологиялык ар түрдүүлүктүн жоголушу жана табигый жана техногендик кырсыктардын кесепеттерин жоюуга жооп кылып, адамдарга багытталган адаптация жана жумшартуу чараларын ишке ашыруу аркылуу аз көмүртектүү, акыйкат жана тең укуктуу өнүгүүгө өтүүнү баштады.

Биринчи максат:

Улуттук жана аймактык бийлик органдары таза туруктуу энергияга жана сууга жетүүнүн натыйжалуулугун жогорулатуу боюнча чараларды колдонуу менен климаттын өзгөрүшүнүн кесепеттерин азайтуу жана аларга адаптациялоо боюнча көмүртеги аз, адамдарга багытталган чараларды ишке ашыруу үчүн потенциалды жакшыртты.

Экинчи максат:

Биологиялык ар түрдүүлүктү сактоону жана жаратылыш ресурстарын башкарууну жакшыртуу боюнча чечимдерди киргизүү үчүн улуттук жана аймактык механизмдердин жана системалардын болушу.

Үчүнчү максат:

Тобокелдиктерди эске алуу менен, анын ичинде транс чек аралык кызматташтык аркылуу кырсыктарга жана климаттык тобокелдиктерге туруктуулукту жогорулатуу үчүн улуттук, институционалдык, укуктук жана саясий базаны түзүү.

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН
ШАЙЛОО ЖАНА РЕФЕРЕНДУМ
ӨТКӨРҮҮ БОЮНЧА
БОРБОРДУК КОМИССИЯСЫ

ЦЕНТРАЛЬНАЯ КОМИССИЯ
ПО ВЫБОРАМ И ПРОВЕДЕНИЮ
РЕФЕРЕНДУМОВ
КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

КР БШК
shaloo.gov.kg
fizme.gov.kg
newess.shaloo.gov.kg
☎ 1255, 0312 660 240

КР БШК
shaloo.gov.kg
fizme.gov.kg
newess.shaloo.gov.kg
☎ 1255, 0312 660 240

ЦИК КР
shaloo.gov.kg
fizme.gov.kg
newess.shaloo.gov.kg
☎ 1255, 0312 660 240

ЦИК КР
shaloo.gov.kg
fizme.gov.kg
newess.shaloo.gov.kg
☎ 1255, 0312 660 240

ЦИК КР
shaloo.gov.kg
fizme.gov.kg
newess.shaloo.gov.kg
☎ 1255, 0312 660 240

ЦИК КР
shaloo.gov.kg
fizme.gov.kg
newess.shaloo.gov.kg
☎ 1255, 0312 660 240

ЦИК КР
shaloo.gov.kg
fizme.gov.kg
newess.shaloo.gov.kg
☎ 1255, 0312 660 240

КР БШК
shaloo.gov.kg
fizme.gov.kg
newess.shaloo.gov.kg
☎ 1255, 0312 660 240

КР БШК
shaloo.gov.kg
fizme.gov.kg
newess.shaloo.gov.kg
☎ 1255, 0312 660 240

КР БШК
shaloo.gov.kg
fizme.gov.kg
newess.shaloo.gov.kg
☎ 1255, 0312 660 240

КР БШК
shaloo.gov.kg
fizme.gov.kg
newess.shaloo.gov.kg
☎ 1255, 0312 660 240

КР БШК
shaloo.gov.kg
fizme.gov.kg
newess.shaloo.gov.kg
☎ 1255, 0312 660 240

ЦИК КР
shaloo.gov.kg
fizme.gov.kg
newess.shaloo.gov.kg
☎ 1255, 0312 660 240

ЦИК КР
shaloo.gov.kg
fizme.gov.kg
newess.shaloo.gov.kg
☎ 1255, 0312 660 240

ҮЧҮНЧҮ АРТЫКЧЫЛЫК

ИНКЛЮЗИВДҮҮ,
ЖООПКЕРЧИЛИКТҮҮ ЖАНА ДЕМОКРАТИЯЛЫК
БАШКАРУУНУ БЕКЕМДӨӨ

2027-жылга Кыргыз Республикасынын эли тынчтык жана биримдикти бекемдеп, адам укуктарын сактоого көмөктөшүүчү, коррупциясыз, инновациялык чечимдерди колдонгон адилеттүү жана жоопкерчиликтүү демократиялык институттардын үзүрүн көрүүдө

Биринчи максат:

Эч кандай дискриминациясыз, жоопкерчиликтүү жана ачык-айкын мамлекеттик кызматтарды көрсөтүү үчүн улуттук жана жергиликтүү башкаруу органдарынын потенциалын чыңдоо.

Экинчи максат:

Сот адилеттигине жана тиешелүү укуктук жол-жобого бирдей жеткиликтүүлүктү камсыз кылуу, коррупциянын деңгээлин төмөндөтүү, чыр-чатактарды болтурбоо жана туруксуздук факторлорун четтетүү үчүн тынчтыкты сактоо максатында мыйзамдын үстөмдүгүн жана адам укуктарын илгерилетүү үчүн сот адилеттиги системасын жана улуттук укук коргоо институттарын чыңдоо.

Үчүнчү максат:

Жарандык коом жана аярлуу калк, айрыкча аялдар, жаштар жана майыптыгы бар адамдар бекемделген жана инклюзивдүү социалдык диалогдун артыкчылыктарынан пайдаланышат жана туруктуулукту жогорулатуу менен улуттук жана жергиликтүү деңгээлде чечимдерди кабыл алууга жана өнүктүрүүгө бирдей катышууга мүмкүнчүлүк алышат.

**ӨЛКӨНҮН САЛАМАТТЫК
САКТОО СИСТЕМАСЫН
БЕКЕМДӨӨ**

БУУӨП адамдын иммундук жетишсиздигинин вирусунa (ВИЧ) жана кургак учукка каршы күрөшүү боюнча улуттук саламаттык сактоо системасын бекемдөөнү улантат жана бул улуттук өнөктөштөр, ЮНЭЙДС, Бүткүл дүйнөлүк саламаттык сактоо уюм, ЮСАИД менен биргеликте келечекте туруктуу кызматтарды көрсөтүү үчүн потенциалды өнүктүрүүгө жардам берүүнү камтыйт.

ВИЧ жана кургак учук эпидемиялары Кыргызстандын саламаттыкты сактоо системасы үчүн курч көйгөй бойдон калууда. 2013-2019-жылдар аралыгында Кыргызстанда ВИЧ инфекциясын жуктургандардын саны эки эсеге көбөйгөн (2019-жылы 9135). Өлкөдө ВИЧ-инфекциясынын эпидемиясы калктын негизги топторунда топтолушун улантууда, мында диагноз коюлган аялдардын үлүшү көбөйүүдө. Катталгандардын 70%ы жыныстык жол менен жуккан. Кургак учукка келсек, Кыргызстан кургак учуктун дарыга туруктуулугу жогору 30 өлкөнүн бири болуп саналат, жаңы катталган оорулардын 29%га жакыны жана мурда дарылангандардын 68%ы дарыга туруктуу (БДССУнун маалыматтары боюнча). Окумуштуулар эскерткендей, дүйнө жүзү боюнча кургак учукка жана ВИЧке каршы күрөшүү программаларына терс таасирин тийгизе турган COVID-19 пандемиясынан кийин бул көйгөйлөрдү чечүү ого бетер актуалдуу болуп калды.

БУУ тарабынан белгиленген Туруктуу өнүгүүнүн 3-максаты – 2030-жылга чейин СПИД жана кургак учук эпидемияларын токтотууну кошкондо, бардык курактагы адамдардын дени сак жашоосун камсыз кылуу жана бакубаттуулугун жогорулатуу болуп саналат. Бул максатта БУУӨП СПИД, 2011-жылдан бери кургак учук жана безгек менен күрөшүү боюнча Глобалдык фонд гранттарын натыйжалуу ишке ашырууда.

БУУӨПТҮН ИШИН «ЗХ6ХЗ» ТУТУМУ ЖАЛПЫЛАЙТ, АЛ БУӨПКӨ ӨЗҮНҮН ЭҢ ЖАКШЫ
ЖАСАГАН ИШИН УЛАНТУУГА ЖАРДАМ БЕРЕТ, АЛ:

**ӨЛКӨНҮН ПРИОРИТЕТТЕРИНЕ НЕГИЗДЕЛГЕН ӨНҮКТҮРҮҮ ЖААТЫНДАГЫ ӨЗ АРА
ТОЛУКТООЧУ ЧЕЧИМДЕРИ**

ТРАНСФОРМАЦИЯНЫН 3 БАГЫТЫ -

СТРУКТУРАЛЫК ТРАНСФОРМАЦИЯ,

ЭЧ КИМДИ АРТТА КАЛТЫРБАЙ ТУРГАНДЫГЫ,

СЫРТКЫ ТААСИРЛЕРГЕ ТУРУКТУУЛУКТУ БЕКЕМДӨӨ

СТРУКТУРАЛЫК ТРАНСФОРМАЦИЯ

Алдыңкы структуралык трансформация, өзгөчө жашыл экономикаларга, инклюзивдик саясатка жана санариптик технологияларга өтүүгө байланыштуу, өлкөнүн туруктуу өнүгүүсүн аныктаган негизги системалардагы жана структуралардагы өзгөрүүлөрдү колдоо үчүн өлкөлөр менен иштөө.

ЭЧ КИМДИ АРТТА КАЛТЫРБОО

Эч кимди артта калтырбоо принцибине негизделген адам укуктарына негизделген мамилени кабыл алуу жана мүмкүнчүлүктөрдү кеңейтүүгө, инклюзивдүүлүккө жана адилеттүүлүккө көңүл буруу, дүйнөгө жигердүү таасир көрсөтүү үчүн калктын дараметин ишке ашыруу жана адамдык потенциалды өнүктүрүү

СЫРТКЫ ТААСИРЛЕРГЕ ТУРУКТУУЛУКТУ БЕКЕМДӨӨ

Кризистин, чыр-чатактардын, табигый кырсыктардын, экстремалдык климаттык кубулуштардын жана социалдык-экономикалык соккулардын алдын алуу, жумшартуу жана аларга жооп кайтаруу боюнча өлкөлөрдүн жана мекемелердин потенциалын күчөтүү аркылуу туруктуулукту жогорулатуу

6 СТРАТЕГИЯЛЫК ЧЕЧИМ -

ЖАКЫРЧЫЛЫКТЫ ЖАНА ТЕҢСИЗДИКТИ ЖОЮУ,

БАШКАРУУ,

ТУРУКТУУЛУК,

АЙЛАНА-ЧӨЙРӨҮН КОРГОО,

ЭНЕРГИЯ,

ГЕНДЕРДИК ТЕҢЧИЛИК

3 ЖАГЫМДУУ ФАКТОР

СТРАТЕГИЯЛЫК ИННОВАЦИЯЛАР, САНАРИПТЕШТИРҮҮ, ӨНҮГҮҮНҮ КАРЖЫЛОО

СТРАТЕГИЯЛЫК ИННОВАЦИЯЛАР

Бүтүндөй системалардын натыйжалуулугун жогорулатуу үчүн өкмөттөрдү жана жамааттарды күчтөндүрүү, аларды ийкемдүү жана туруктуу кылуу. Кыргызстандагы акселератор лабораториясы БУУӨПтүн келечек үчүн инкубатор болуу аракетинин бир бөлүгү. Акселератор лабораториялары өзгөрүүнүн тездетилген темпинде эл аралык өнүгүүнүн азыркы практикасынын ортосундагы ажырымды жоюуга багытталган. Алар өнүгүүнүн келечеги боюнча ачылыштарды жасоо үчүн жаңы мүмкүнчүлүктөрдү моделдешет: теңсиздик, декарбонизация, 4-өнөр жай революциясы жана башкаруунун жаңы формалары. Ал ошондой эле 2030 күн тартибине карай прогрессти тездетүүнү көздөйт.

САНАРИПТЕШТИРҮҮ

Инклюзивдик, этикалык жана туруктуу санариптик коомдорду куруу үчүн өлкөлөргө колдоо көрсөтүү. Санарип дүйнөнү өзгөртүп жатат. БУУӨПтүн Кыргызстандагы өкүлчүлүгү өлкөгө санариптик сунушун иштеп чыгып, биздин иштөө ыкмабызды, окуу ыкмабызды, кызматтарга кантип жетүүнү жана бири-бирибиз менен болгон мамилебизди өзгөртүүгө багытталган. БУУӨП санарип технологиялар адамдар жана планетабыз үчүн кеңейтүүчү күч боло турган дүйнөнү калыптоочу узак мөөнөттүү көнцепцияны сунуштоодо

ӨНҮГҮҮНҮ КАРЖЫЛОО

Мамлекеттик жана жеке капиталдын агымын Туруктуу өнүктүрүү максаттарына (ТӨМ) шайкеш келтирүү жана масштабдуу каржыны мобилизациялоо үчүн өкмөттөр жана жеке сектор менен өнөктөштүк. БУУӨП жана Интеграцияланган Улуттук Финансылык Алкак (INFF) аркылуу Кыргыз Республикасынын Өкмөтү каржылоонун комплекстүү, интеграцияланган жана бирдиктүү стратегиясын иштеп чыгуу боюнча иш алып барат. INFF процесси жүргүзүлүп жаткан Санариптик алкактык баалоого негизделет жана Кыргызстандын Улуттук өнүгүү стратегиясын ишке ашырууга жана ТӨМ ишке ашырууга колдоо көрсөтүү үчүн мамлекеттик каражаттарды пайдалануунун натыйжалуулугун, жигердүүлүгүн жана ачыктыгын жогорулатуу жана жеке финансыны башкаруу боюнча өкмөттүн амбициясын колдойт.

БУУӨПТҮН ГЕНДЕРДИК ТЕҢДИК МӨӨРҮ

БУУӨПтүн Гендердик Теңдик Мөөрү гендердик теңчиликти трансформациялоочу натыйжаларды берүүдөгү БУУӨПтүн Өлкөдөгү кеңселеринин жакшы ишмердүүлүгүн тааныган корпоративдик сертификация процесси. Теңдик мөөрү – бул дүйнөлүк бренд, ал мамлекеттик кесиптештер, жарандык коом өнөктөштөрү, донорлор жана коомчулук тарабынан аялдардын укуктарын жана гендердик теңчиликти коргоо жана өнүктүрүүдө БУУӨПтүн милдеттенмесинин, тажрыйбасынын жана натыйжалуулугунун кепилдиги катары таанылууга багытталган. БУУӨПтүн Кыргызстандагы өкүлчүлүгү Гендердик Теңчилик Мөөр программасынын Алтын мүчөсү болгон дүйнө жүзү боюнча тогуз кеңсенин бири.

БУУӨП КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНДА

 Чүй проспектиси, 160 720040, Бишкек, Кыргыз Республикасы

 Телефон: +996 (312) 611213 Факс: +996 (312) 611217

 электрондук почта: registry.kg@undp.org

 Социалдык тармактар [@undpkg](#)

